

לְפִי פְקֻדֵי יִתֵּן נַחֲלָתוֹ: (נה) אֶת־
 בְּגוֹרֵל יַחֲלֵק אֶת־הָאָרֶץ לְשֵׁמוֹת
 מִטּוֹת־אֲבֹתָם יִנְחִלוּ: (נו) עַל־פִּי

לְפֹסֵם מְנִינֹהֵי תַתִּיבָה
 אַחֲסַנְתִּיהָ: נָה בְרַם בְּעַדְבָא
 תַתְּפִלִּיג יֵת אַרְעָא לְשִׁמְהוֹן
 שְׁבִטֵי אַבְהָתְהוֹן יַחְסֹנוֹן:
 נו עַל פּוֹס עַדְבָא תַתְּפִלִּיג
 תו"א אַךְ בְּגוֹרֵל שֵׁם קַכְב. סְנַהֲדִרִין מַג:

רש"י

החיים יורשים את המתים, וכאן מתים יורשים את החיים. כיצד, שני אחים מיוצאי מצרים שהיו להם בנים צדאי הארץ, לזה אחד ולזה שלשה, האחד נטל חלק אחד והשלשה נטלו שלשה, שנאמר לחלה מחלק הארץ, חזרה נחלתן אלל אחי אביהן וחלקו הכל צווה, וזה שנאמר לשמות מטות אבותם ינחלו, שאחר שנטלו הבנים, חלקוה לפי האבות שיצאו ממצרים, ואילו מתחלה חלקוה למנין יוצאי מצרים, לא היו נוטלין אלו הד' אלא שני חלקים, עכשיו נטלו ד' חלקים (ב"ב ק"ז): אך בגורל יצאו יהושע וכלב, וכן הוא אומר ויפגו לכלב את חצרון פֶּאֶשֶׁר דְּפָר מַנְּהָה (שופטים ה, כ), ואומר על פי ה' נתנו לו את העיר אֶשֶׁר שָׁאַל (יהושע יט, ט): מטות אבותם. יצאו גרים

כמו שמפורש בצדא צתרא (קכב), אלעזר הכהן היה מלוכש צאורים ותומים ואומר צרוח הקודש, אם שצט פלוני עולה, מחוס פלוני עולה עמו, והשצטים היו כתוצים צ"צ פתקין, ושנים עשר גבולים צשנים עשר פתקין, וצללוס צקלפי, והנשיא מכניס ידו לתוכה ונוטל שני פתקין, עולה צידו פתק של שם שצטו, ופתק של גבול המפורש לו, והגורל עצמו היה צווח ואומר, אני הגורל עליתי לגבול פלוני לשצט פלוני, שנאמר על פי הגורל, ולא נתחלקה הארץ צמדה, לפי שיש גבול משוצח מחצירו, אלא צשומא, צית כור רע כנגד צית סאה טוב, הכל לפי הדמים: (נה) לשמות מטות אבותם. אלו יוצאי מצרים, שינה הכתוב צתרות וז מכל הנחלות שצתורה, שכל הנחלות

עיקר שפתי חכמים

א לעיל מפורש דלכאי הארץ נתחלקה. וכאן משמע דליוצאי מצרים נתחלקה ל"פ שנה הכתוב כו: ב נראה הטעם בזה משום דכל דבור שיצא מפי הקב"ה לשוכה אינו חזר. והקב"ה הבטיח ליוצאי מצרים ליתן להם את הארץ לכן צוה כאן שיחזור הנחלה להמתים שהם יוצאי מצרים והם ינחילוה לבניהם החיים וכ"כ בפ' וארא ונתתי אותה לכם מורשה ולא ירושה. והיינו שירישו את בניהם את הארץ: ג ר"ל שהם בני כ' וראוים לירש בנחלה: ד ולא אצל אביהן. שאם חזרה לאביהן שהיו ג"כ מיוצאי מצרים. היה כל אחד מהם מוריש לבניו ולא לבני אחיו. אך כשחזרה אצל אבי אביהן ואח"כ ירשו הבני בנים מאבי אביהן חלקו הכל בשוה. ועיין בפרק יש נוהלין בארוכה:

לקוטי הלכות

עקר קדשת ארץ ישראל נמשך משם מבחינת אמונת חדוש העולם שמאמינים שה' יתברך ברא את העולם, וברצונו נתנה להם וברצונו נטלה מהם ונתנה לנו, פמבאר כל זה בהתורה "תקעו" הנ"ל. נמצא, שעקר ברור המדמה הוא בארץ ישראל. ועל-כן כל אחד מישראל אי אפשר להגיע לנקדת חלקו שיש לו בארץ ישראל כי אם על-ידי הגורל, שהוא למעלה מהדעת, והוא בבחינת המדמה דקדשה שהוא בחינת אמונה בה' יתברך, שמאמינים שהגורל הוא מה' יתברך לכה,

(נה) אַךְ בְּגוֹרֵל יַחֲלֵק אֶת הָאָרֶץ - גוֹרֵל
 הוא דְּבַר שְׂאִין מְבִינִים, בִּי בְּכָל מְקוֹם שְׂאִין
 יְכוּלִין לְהִבִּין בְּדַעַת וְשִׁכָּל לְמִי מִגִּיעַ הַדְּבַר
 הַזֶּה מְטִילִין גוֹרֵל. נִמְצָא שֶׁגוֹרֵל הוּא בְּבַחֲיַנַּת
 הָעֶדֶר הַדַּעַת שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת פֶּחַ הַמְּדַמָּה, שֶׁהוּא
 הַסְּתַלְקוֹת הַדַּעַת שְׂאִין נִשְׁאָר הַמְּדַמָּה.
 וּבִקְדוּשָׁה הַגּוֹרֵל גְּבִיהַ מְאֹד, וְזֶהוּ בְּחִינַת "אֶךְ
 בְּגוֹרֵל יַחֲלֵק אֶת הָאָרֶץ" בִּי אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל הוּא
 עֶקֶר בְּרוּר הַמְּדַמָּה, בִּי שֵׁם דִּיקָא זֻכִּין לְאִמּוֹנַת
 חֲדוּשׁ הָעוֹלָם שֶׁהוּא בְּחִינַת בְּרוּר הַמְּדַמָּה
 (כמוכא בלקוט מוהר"ן ב' - סימן ח', עיין שם). בִּי כָּל

אחי
 לזע
 לזע
 זר
 קד
 ת
 ל
 ל
 ל

אונקלוס

אח־סנתהון בין סגיא
לזעירי: נו ואלין מניני
לואי לזרעיתהון לגרשון
זרעית גרשון לקהת זרעית
קהת למררי זרעית מררי:
נח אלין זרעית לוי זרעית
לכני זרעית חברון זרעית
מחלי זרעית מושי זרעית
קרח וקהת אוליד ית
עמרם: נט ושום אתת
עמרם יוכבד בת לוי דילדת
יתה ללוי במצרים וילידת
לעמרם ית אהרן וית משה

תו"א יוכבד בת לוי סוטה יב. בתרא קכ.
קכג:

במדבר כו פינחס

שלא

הגורל תחלק נחלתו בין רב
למעט: ס (נב) ואלה פקודי הלוי
למשפחתם לגרשון משפחת
הגרשני לקהת משפחת הקהתי
למררי משפחת המררי: (נח) אלה
משפחת לוי משפחת הלבני
משפחת החברני משפחת
המחלי משפחת המושי משפחת
הקרחי וקהת הולד את-עמרם: (נט) וישם א
אשת
עמרם יוכבד בת-לוי אשר ילדה אתה ללוי
במצרים ותלד לעמרם את-אהרן ואת-משה ואת

רש"י

ועזדים: (נו) על פי הגורל. הגורל היה מדבר כמו שפירשתי, מגיד שנתחלקה צרות הקודשה לכן נאמר על פי ה': (נח) אלה משפחת לוי. חסר כאן משפחות השמעני והעזיאלני, וקצת

עיקר שפתי חכמים

ה כי אך למעט כלומר שלא נחלק בגורל לכר אלא הגורל היה ברוה"ק: ו הוסיף מלת אשתו. ור"ל אשתו של לוי שלא נזכרה בכתוב:

לקוטי הלכות

פי מחמת שאי אפשר לשכל אנושי שיוכל להבין ולהשיג חלקת ארץ-ישראל למי ומי מגיע כל חלק וחלק ביוחד כפי שרש קדשת גשמחי, פי קדשת ארץ-ישראל גבה מאד בתכלית המעלה ואין מי שיוכל להשיג בשכלו חלקה זאת, על-כפן צוה ה' יתברך לחלק ארץ-ישראל בגורל דיקא שהיה על-פי רוח

- הלכות ברכת הריח - הלכה ד', אות כז